

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Radana Malíka v právní věci **žalobkyně: N. CH.**, zast. JUDr. Jiřím Chvalinou, advokátem se sídlem Frýdecká 410, Třinec, proti **žalovanému: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, odbor cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Křižíkova 12, Praha 8, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 22. 8. 2012, č. j. KRPA-69903/ČJ-2012-000022, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 24. 9. 2012, č. j. 4 A 58/2012 - 17,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci stěžovatelky, JUDr. Jiřímu Chvalinovi, advokátovi se sídlem Frýdecká 410, Třinec, **s e p ř i z n á v á** odměna za zastupování ve výši 5 796 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností se žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla jako nedůvodná podle ustanovení § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 8. 2012, č. j. KRPA - 69903/ČJ-2012-000022. Tímto rozhodnutím žalovaná prodloužila podle ustanovení § 124 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), dobu zajištění stěžovatelky za účelem správního vyhoštění, stanovenou rozhodnutím žalované ze dne 31. 5. 2012, č. j. KRPA - 69903/ČJ-2012-000022, o 90 dnů. Posledně uvedeným rozhodnutím byla stěžovatelka zajištěna podle ustanovení § 124 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců na dobu 90 dnů, neboť dle názoru žalované existovala důvodná obava, že bude pokračovat ve svém dřívějším protiprávním jednání, které spočívalo ve skrývání se na území České republiky, a tímto jednáním v maření výkonu úředního rozhodnutí.

Důvodem pro vydání rozhodnutí o prodloužení zajištění o 90 dnů, které je v nyní projednávané věci přezkoumáváno, byla skutečnost, že z důvodu objektivní překážky spočívající v neukončeném řízení o mezinárodní ochraně nebylo možno správní vyhoštění stěžovatelky v původně určené době realizovat.

Městský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalované a dospěl k závěru, že podaná žaloba není důvodná. V návaznosti na uplatněné žalobní body pak uvedl, že z odůvodnění napadeného rozhodnutí je zřejmé, že žalovaná se podrobně zabývala úvahou o tom, zda je vyhoštění stěžovatelky realizovatelné ve lhůtě 90 dnů, o které bylo její zajištění prodlouženo. Vycházela ze skutečností, které zjistila o věci z žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Ověřila, jak bylo o této věci rozhodnuto správním orgánem, který je k rozhodování v této věci příslušný a vyšla i ze skutečnosti, že stěžovatelka proti tomuto rozhodnutí podala správní žalobu. Žalovaná vyšla také z příslušných ustanovení s. ř. s., který je předpisem upravujícím řízení před soudy ve správním soudnictví, a dospěla k závěru, že s ohledem na dikci § 56 odst. 3 s. ř. s., který stanoví přednostní vyřizování věcí týkajících se mezinárodní ochrany, je reálné, že o žalobě bude v krátké době rozhodnuto a bude tak dán předpoklad pro realizaci správního vyhoštění stěžovatelky. Soud proto v hodnocení věci žalovanou neshledal žádné pochybení a považuje je za podrobné a logické. Z toho důvodu také soud nepřisvědčil námitkám stěžovatelky, která tvrdila, že v napadeném rozhodnutí chybí jakákoliv úvaha žalované týkající se reálnosti jejího vyhoštění ve stanovené době zajištění. Stěžovatelkou namítanou možnost napadnout rozsudek kasační stížností sice soud považuje za reálnou, avšak dle jeho názoru nemohla žalovaná předvídat, jak se stěžovatelka zachová, a mohla vycházet jen z aktuální situace, kterou dle názoru soudu náležitě vyhodnotila.

Proti rozhodnutí městského soudu brojí stěžovatelka kasační stížností, ve které namítá neexistenci reálného předpokladu vyhoštění stěžovatelky v době zajištění [§ 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s.] Domnívá se, že ze strany městského soudu došlo k porušení čl. 5 odst. 1 Evropské úmluvy o lidských právech a čl. 15 odst. 1 a odst. 4 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. 12. 2008 o společných normách a postupech členských států při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“). Dle stěžovatelky totiž neexistuje reálný předpoklad pro to, aby mohla být v průběhu doby zajištění vyhoštěna, neboť požádala o udělení mezinárodní ochrany a její zajištění proto nelze považovat za slučitelné s výše uvedenými ustanoveními právních předpisů. Podstata tvrzení stěžovatelky tedy spočívá v tom, že ačkoliv žalovaná činila kroky směřující k jejímu vyhoštění, jak uvádí městský soud, v daném případě existuje objektivní překážka spočívající v probíhajícím řízení o udělení mezinárodní ochrany, na jejímž základě nelze předpokládat, že by k vyhoštění stěžovatelky v průběhu zajištění mohlo skutečně dojít. Odkazuje přitom na dostupné informace o průměrné délce řízení ve věcech mezinárodní ochrany u krajských soudů a Nejvyššího správního soudu s tím, že ačkoliv jsou tyto věci soudy vyřizovány přednostně, řízení probíhá v řádu měsíců. V případě stěžovatelky navíc nebylo ještě o žalobě proti rozhodnutí o mezinárodní ochraně ke dni podání kasační stížnosti rozhodnuto, žaloba i kasační stížnost přitom ze zákona disponují odkladným účinkem.

Na základě uvedených skutečností je stěžovatelka přesvědčena, že v době vydání napadeného rozhodnutí o prodloužení doby zajištění neexistoval reálný předpoklad, že se jí podaří ve stanovené době vyhostit, a z tohoto důvodu mělo být rozhodnutí žalované městským soudem zrušeno.

Stěžovatelka jako další důvod kasační stížnosti uvádí, že městský soud se nezabýval její žalobní námitkou týkající se nedostatku odůvodnění rozhodnutí správního orgánu. V tomto ohledu má stěžovatelka za to, že městský soud se měl argumentačně vyrovnat s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 10. 2011, č. j. 1 As 93/2011 - 79 (všechna zde citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou též dostupná na www.nssoud.cz), podle kterého je správní orgán v odůvodnění vedlejšího výroku stanovujícího dobu trvání zajištění povinen uvést: „...*jaké všechny úkony bude pravděpodobně nezbytné provést k přípravě realizace správního vyhoštění konkrétní osoby. Dále lze*

pokračování

nepochybně požadovat, aby správní orgán kvalifikovaně na základě svých zkušeností upřesnil v odůvodnění rozhodnutí svůj odhad, jak dlouho zabere provedení každého ze specifikovaných úkonů (např. obvyklá doba komunikace se zastupitelským úřadem země původu cizince, doba potřebná pro poskytnutí právní pomoci ze strany země původu)“.

Ze shora uvedených důvodů považuje stěžovatelka rozsudek městského soudu za nepřezkoumatelný a Nejvyššímu správnímu soudu proto navrhuje, aby rozsudek městského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná se k podané kasační stížnosti nevyjádřila.

Nejvyšší správní soud nejprve posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že kasační stížnost je podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatelka je zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadený rozsudek městského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), ověřil při tom, zda napadený rozsudek netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval namítanou nepřezkoumatelností napadeného rozhodnutí. Vlastní přezkum rozhodnutí městského soudu je možný pouze za předpokladu, že napadené rozhodnutí městského soudu splňuje kritéria přezkoumatelnosti, tj. že se jedná o rozhodnutí srozumitelné, které je opřeno o dostatek relevantních důvodů, z nichž je zřejmé, proč městský soud rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku rozhodnutí. Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní soud přihlíží i bez námítky, z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.).

Veškerá výše uvedená kritéria napadené rozhodnutí městského soudu splňuje. Ke konkrétní námitce stěžovatelky, spočívající v absenci úvahy městského soudu, že odůvodnění rozhodnutí správního orgánu porušuje § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a že konkrétně se městský soud nijak nevyrovnal s rozhodnutím Nejvyššího správního soudu č. j. 1 As 93/2011 - 79, zdejší soud uvádí, že stěžovatelka v žalobě pouze odkázala na zákonné ustanovení bez jakéhokoli odůvodnění jeho významu, tj. i bez odkazu na relevantní judikaturu. Je nutné uvést, že k formulaci žalobních bodů se podrobně vyjádřil rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 12. 2005, č. j. 2 As 92/2005 - 58 (publ. pod č. 835/2006 Sb. NSS, přístupný též na www.nssoud.cz), v němž mimo jiné uvedl: „*Žalobce je též povinen vylíčit, jakých konkrétních nezákonných kroků, postupů, úkonů, úvah, hodnocení či závěrů se měl správní orgán vůči němu dopustit v procesu vydání napadeného rozhodnutí či přímo rozhodnutím samotným, a rovněž je povinen ozřejmit svůj právní náhled na to, proč se má jednat o nezákonnosti.*“ Jelikož tento odkaz stěžovatelky není možno chápat jako žalobní námitku ve světle citované judikatury zdejšího soudu, výše uvedená námitka nepřezkoumatelnosti rozhodnutí městského soudu není důvodná.

Před věcným posouzením kasační stížnosti považuje zdejší soud za vhodné shrnout nejprve dosavadní průběh řízení v právě projednávané věci. Rozhodnutí o prodloužení zajištění napadla stěžovatelka žalobou, kterou městský soud zamítl v záhlaví vymezeným rozsudkem. Proti rozsudku městského soudu podala stěžovatelka kasační stížnost. Řízení o dané kasační stížnosti Nejvyšší správní soud přerušil usnesením ze dne 5. 12. 2012, č. j. 9 As 150/2012 - 21, jelikož čekal na zodpovězení předběžných otázek, které předložil Soudnímu dvoru Evropské unie (dále též „Soudní dvůr“), postupem podle článku 267 Smlouvy o fungování Evropské unie, první senát Nejvyššího správního soudu. Jejich zodpovězení považoval první senát zdejšího soudu za nezbytné

pro rozhodnutí ve skutkově velmi podobné věci jako je právě projednávaná věc. Poté, co Soudní dvůr o těchto předběžných otázkách rozhodl rozsudkem ze dne 30. 5. 2013, *Arslan* (C-534/11) (všechna zde uváděná rozhodnutí Soudního dvora jsou dostupná na <http://curia.europa.eu>), odpadla překážka řízení a předsedkyně senátu usnesením ze dne 13. 6. 2013, č. j. 9 As 150/2012 - 26, vyslovila, že se v řízení pokračuje.

První senát Nejvyššího správního soudu se dotázal Soudního dvora, zda

„1. Je třeba vykládat čl. 2 odst. 1 ve spojení s bodem 9 odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí tak, že se tato směrnice nevztahuje na státního příslušníka třetí země, který podal žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka?

2. V případě kladné odpovědi na první otázku, musí být zajištění cizince za účelem navrácení ukončeno v případě, že podá žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice 2005/85/ES a neexistují zde jiné důvody pro pokračování zajištění?“

(blíže viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 1 As 90/2011 - 59).

Soudní dvůr rozsudkem ze dne 30. 5. 2013, *Arslan* (C-534/11), zodpověděl položené otázky následujícím způsobem:

„1) Článek 2 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí ve spojení s bodem 9 jejího odůvodnění musí být vykládán v tom smyslu, že se tato směrnice nevztahuje na státního příslušníka třetí země, který podal žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka, a to v době od podání uvedené žádosti do přijetí rozhodnutí o této žádosti v prvním stupni, či případně do rozhodnutí o oprávněm prostředku podaném proti uvedenému rozhodnutí.

2) Směrnice Rady 2003/9/ES ze dne 27. ledna 2003, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl, a směrnice 2005/85 nebrání tomu, aby byl státní příslušník třetí země, který po svém zajištění na základě článku 15 směrnice 2008/115 podal žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice 2005/85, ponechán v zajištění na základě ustanovení vnitrostátního práva, jestliže se po individuálním posouzení všech relevantních okolností ukáže, že tato žádost byla podána pouze s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o navrácení a že je pokračování zajištění objektivně nutné k tomu, aby se dotyčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení.“

Soudní dvůr tak na jednu stranu konstatoval, že žadatel o azyl nemůže být považován za „neoprávněně pobývajícího“ ve smyslu návratové směrnice. Zároveň ale uvedl, že unijní právo dosud neobsahuje harmonizovanou úpravu důvodů, pro něž lze nařídít zajištění žadatele o azyl. Dle Soudního dvora „je proto prozatím na členských státech, aby za plného respektování závazků vyplývajících z mezinárodního práva i z práva unijního stanovily důvody, pro něž smí být žadatel o azyl zajištěn nebo ponechán v zajištění“ (bod 56 rozsudku). Jako příklad toho, kdy lze státního příslušníka třetí země ponechat v zajištění, o němž bylo původně rozhodnuto na základě návratové směrnice, i po podání žádosti o azyl touto osobou, Soudní dvůr označil situaci, kdy byl státní příslušník třetí země zajištěn na základě článku 15 návratové směrnice z důvodu, že jeho chování vyvolávalo obavu, že bez takového zajištění by uprchl a mařil své vyhoštění, a kdy byla žádost o azyl podána pouze s cílem pozdržet, či dokonce zmařit výkon rozhodnutí o navrácení, které vůči němu bylo vydáno (bod 57).

Závěry Soudního dvora vyslovené ve věci *Arslan* promítl do české aplikační praxe Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 31. 7. 2013, č. j. 1 As 90/2011 - 124. Podotkl, že transpozice úpravy zajištění za účelem vyhoštění dle čl. 15 a násl. návratové směrnice je v českém právu obsažena v § 124 a násl. zákona o pobytu cizinců. Důvody ukončení zajištění upravuje § 127 uvedeného zákona, jehož odst. 2 výslovně stanoví, že „prohlášení o úmyslu požádat o mezinárodní ochranu v průběhu

pokračování

zajištění není důvodem pro ukončení zajištění“ (ve znění účinném do 30. 4. 2013 stanovil, že „podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany“ nebylo důvodem pro ukončení zajištění). Jak však plyne z rozsudku Soudního dvora ve věci *Arslan*, návratová směrnice se nevztahuje na státního příslušníka třetí země, který podal žádost o mezinárodní ochranu, a to v době od podání uvedené žádosti do přijetí rozhodnutí o této žádosti v prvním stupni, či případně do rozhodnutí o opravném prostředku podaném proti uvedenému rozhodnutí. Podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany cizincem zajištěným v režimu návratové směrnice nicméně nemusí automaticky vést k ukončení jeho zajištění. Daná osoba může být za splnění určitých podmínek nově zajištěna, případně i ponechána ve stávajícím zajištění. Dle Soudního dvora je věcí vnitrostátního práva, aby stanovilo důvody, pro něž smí být takový žadatel nově zajištěn nebo ponechán v zajištění (musí se tak však dít „za plného respektování závazků vyplývajících z mezinárodního práva i z práva unijního“).

Požádá-li zajištěný cizinec o mezinárodní ochranu, zpravidla to bude mít za následek ukončení zajištění podle čl. 15 návratové směrnice, jak konstatoval Soudní dvůr ve věci *Arslan*, a policie bude povinna cizince bez zbytečného odkladu ze zajištění propustit; důvody pro původní zajištění cizince tak automaticky pominou. Dospěje-li však policie k závěru, že žádost cizince o mezinárodní ochranu je účelová, podaná pouze za účelem pozdržet či dokonce zmařit výkon rozhodnutí o vyhoštění cizince, může znovu rozhodnout podle § 124 zákona o pobytu cizinců, že důvody předchozího zajištění trvají, přestože cizinec požádal o mezinárodní ochranu. V takovém rozhodnutí policie vyloží, jaké konkrétní důvody ospravedlňují trvání zajištění cizince i po podání žádosti o mezinárodní ochranu. Podle názoru zdejšího soudu lze jedině takovým způsobem dosáhnout toho, že na jednu stranu bude zajištěnému cizinci garantována maximální možná ochrana jeho práv (úvaha správního orgánu ohledně splnění kritérií vyslovených Soudním dvorem ve věci *Arslan* bude soudně přezkoumatelná) a že na druhou stranu nebude popřen smysl návratové směrnice v případech účelově podávaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany.

Výše uvedené závěry, které byly stanoveny Soudním dvorem ve věci *Arslan*, hodnotil zdejší soud i v právě projednávané věci.

Žalovaná v odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění konstatovala, že řízení o žádosti stěžovatelky o mezinárodní ochranu bylo zahájeno dne 13. 6. 2012 a pravomocně ukončeno dne 21. 6. 2012, neboť žádost stěžovatelky o mezinárodní ochranu byla shledána jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Rovněž žalovaná v odůvodnění rozhodnutí o prodloužení zajištění uvedla, že v případě stěžovatelky existuje nebezpečí ze skrývání a z pokračující protiprávní činnosti. Žalovaná dále konstatovala, že ze spisového materiálu je patrné, že nebezpečí skrývání stěžovatelky je opodstatněné a v průběhu zajištění nenastaly žádné nové skutečnosti, které by pozměnily poměry natolik, aby došlo k aplikaci § 123b zákona o pobytu cizinců, který stanoví mírnější opatření za účelem vycestování cizince z území.

Je nutné konstatovat, že v posuzovaném případě jsou splněny požadavky formulované Soudním dvorem ve věci *Arslan*. Z odůvodnění žalované po posouzení individuálních okolností je seznatelné, že stěžovatelka učinila prohlášení o mezinárodní ochraně pouze s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění a že pokračování zajištění je objektivně nutné k tomu, aby se stěžovatelka nemohla vyhoštění vyhnout. Tento závěr je i podpořen odkazem na skutečnost, že žádost stěžovatelky o mezinárodní ochranu byla shledána jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Smysl tohoto ustanovení spočívá v tom, že je správním orgánem využíván v té situaci, kdy žádost o mezinárodní ochranu je zjevně nedůvodná jak z hlediska azylu, tak z hlediska doplňkové ochrany, tj. žadatel o mezinárodní ochranu netvrdí žádné relevantní skutečnosti pro posouzení těchto forem ochrany z hlediska azylového práva.

Je zřejmé, že i posouzení žádosti o mezinárodní ochranu dle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu vedlo žalovanou k odůvodněnému názoru, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána pouze s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění a že pokračování zajištění je objektivně nutné k tomu, aby se stěžovatelka nemohla vyhoštění vyhnout.

Zdejší soud k účelovosti žádosti o mezinárodní ochranu obecně uvádí, že ji lze spatřovat i v jednání stěžovatelky, která žádost o azyl podala až po několika letech skrývání se a maření výkonu rozhodnutí, kterými jí byly uloženy tresty soudního či správního vyhoštění. Nejvyšší správní soud přitom judikoval, že „o azyl je totiž nutno žádat bezprostředně poté, co má k tomu žadatel příležitost, a to nejen z hlediska zeměpisného, ale i časového“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 10. 2005, č. j. 2 Azs 423/2004-81). Další úvaha, která vede k výše uvedenému závěru, plyne z protokolu o vyjádření účastníka řízení ze dne 31. 5. 2012, ve kterém stěžovatelka uvedla, že neshledala žádný důvod, proč by se nemohla vrátit zpět na Ukrajinu. Naopak výslovně správnímu orgánu sdělila, že vycestovat domů chce.

Dle stěžovatelky v době rozhodování o prodloužení doby, na kterou byla zajištěna, již byly dány důvody pro ukončení zajištění a k jeho prodloužení proto nemohlo v souladu se zákonem vůbec dojít, přičemž stěžovatelka argumentovala délkou soudních řízení před správními soudy. K této námitce stěžovatelky zdejší soud konstatuje, že povinností správních orgánů posuzovat potencialitu správního vyhoštění (případně vycestování nebo předání) cizince při rozhodování o jeho zajištění (prodloužení zajištění) se podrobně zabýval rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 – 150. Dospěl přitom k závěru, že „v případech, kdy bude již v době rozhodování správního orgánu o zajištění cizince zřejmé či pravděpodobné, že účel zajištění, tj. správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince, nebude moci být realizován, nebylo by možné zbravení či omezení osobní svobody cizince považovat za souladné s ústavním pořádkem, s mezinárodními závazky ČR v oblasti ochrany základních práv“ a ani s příslušnými ustanoveními návratové směrnice. Zároveň však rozšířený senát poukázal také na to, „že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uděleno správní vyhoštění nebo zda má být předán na základě mezinárodní smlouvy či má jinak nuceně vycestovat z území ČR, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizací případného správního vyhoštění, předání či vycestování z území ČR.“ A dále, že si je vědom toho, „že časový prostor pro řízení o zajištění cizince je velmi omezený“. Rozšířený senát tak uzavřel, „že správní orgán má povinnost se zabývat v řízení o zajištění cizince možnými překážkami správního vyhoštění, předání nebo vycestování tohoto cizince v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo kdy před rozhodnutím o zajištění cizince vyšly najevo. V takové situaci je správní orgán povinen možné překážky správního vyhoštění, předání nebo vycestování cizince před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a (...) učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, předání nebo vycestování cizince alespoň potenciálně možné“ (body 24.-27. citovaného usnesení).

Pokud by Nejvyšší správní soud akceptoval logiku argumentace uváděné stěžovatelkou, tak je nutno v obecné rovině konstatovat, že by *de facto* přiznal „imunitu“ proti zajištění za účelem vyhoštění všem cizincům, kteří podají žádost o udělení mezinárodní ochrany. Takový výklad by byl však v rozporu z jednou z důležitých zásad azylového práva, dle které by výklad azylových a dalších souvisejících předpisů neměl podporovat zneužívání azylových procedur. Konstrukci, podle níž je třeba při zvažování pravděpodobnosti realizace správního vyhoštění v základní zákonné lhůtě (dle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců) „automaticky“ počítat i s (pravděpodobnou) délkou soudních řízení navazujících na případné negativní rozhodnutí ve věci žádosti o udělení mezinárodní ochrany, je třeba odmítnout.

V konkrétním případě ovšem taková úvaha může být legitimní a může vést k závěru o nemožnosti zajistit cizince (respektive prodloužit jeho zajištění) s ohledem na to, že naplnění účelu zajištění se bude jevit nepravděpodobným. Vždy je přitom třeba zvažovat všechny relevantní

pokračování

okolnosti dané věci (tj. kolik dní ještě zbývá do konce doby, po níž může být cizinec zajištěn, pokud již ministerstvo rozhodlo v řízení ve věci mezinárodní ochrany, jaká je povaha tohoto rozhodnutí, zda proti němu byla podána žaloba atd.).

V nynějším případě v kontextu zjištěných skutečností bylo možné učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné. K rozhodování o prodloužení zajištění došlo v dostatečně dlouhé době (cca 5 týdnů) po podání žaloby proti zamítnutí žádosti o mezinárodní ochranu jako zjevně nedůvodné podle § 16 odst. 1 písm. f) zákona o azylu. Žalovaný správní orgán tak s ohledem na dikci ustanovení § 56 odst. 3 s. ř. s. mohl alespoň potenciálně očekávat vydání soudního rozhodnutí v té době, jež by byla dostatečná pro realizování správního vyhoštění ve lhůtě 90 dnů od rozhodnutí o prodloužení zajištění.

Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že po žalovaném není možné požadovat, aby dopředu počítal při rozhodování o prodloužení zajištění cizince s přesnou délkou řízení před správními soudy. Navíc není ani možné předjímat podání kasační stížnosti k Nejvyššímu správnímu soudu. Kasační stížnost totiž představuje mimořádný opravný prostředek proti rozhodnutí správního soudu, a tudíž nelze *apriori* předpokládat jeho podání a popř. jeho důvodnost.

Lhůta 90 dnů se po zhodnocení relevantních okolností jevila v době rozhodování žalované jako dostatečná pro realizování správního vyhoštění, a tudíž zdejší soud z výše uvedených důvodů nepřisvědčil argumentaci stěžovatelky, podle níž již v době rozhodování žalované o prodloužení jejího zajištění bylo zřejmé či pravděpodobné, že se realizace jejího správního vyhoštění v této době nezdaří.

Z výše uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. podanou kasační stížností zamítl. O věci přitom rozhodl bez jednání postupem podle § 109 odst. 1 s. ř. s., dle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1, ve spojení § 120 s. ř. s. Žalobkyně nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť ve věci neměla úspěch; žalované žádné náklady řízení nad rámec její úřední činnosti nevznikly.

Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Stěžovatelce byl ustanoven jako zástupce JUDr. Jirí Chvalina, advokát se sídlem Frýdecká 410, Třinec. Výše odměny advokáta byla stanovena podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění účinném do 31. 12. 2012 (s ohledem na přechodné ustanovení vyhlášky č. 486/2012 Sb.), a to za dva úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě zastoupení a další porady s klientem přesahující jednu hodinu, tedy ve výši 4200 Kč. Současně byla zástupci stěžovatelky přiznána paušální náhrada hotových výdajů za dva úkony právní služby ve výši 600 Kč. [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. b) a c), § 13 odst. 3 citované vyhlášky], celkem tedy 4 800 Kč.

Dále zdejší soud přiznal zástupci stěžovatelky náhradu cestovních výdajů za cestu realizovanou dne 21. 11. 2012 za účelem porady se stěžovatelkou. Jednalo se o celkovou vzdálenost 96 km (vzdálenost Lišný – Bělá pod Bezdězem-Jezová, ZZC – Lišný). Tato cesta byla realizována vozidlem ŠKODA OCTAVIA s průměrnou spotřebou 7,2 litrů paliva na 100 km, přičemž výše průměrné ceny za 1 litr pohonných hmot činila 34,90 Kč a sazba základní náhrady za 1 km jízdy činila 3,70 Kč na 1 km [§ 157 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 1 písm. b) a § 4 písm. a) vyhlášky č. 429/2011 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad]. Náhrada cestovních výdajů tak činí

596,42 Kč. Nejvyšší správní soud rovněž přiznal náhradu za promeškaný čas podle § 14 odst. 3 advokátního tarifu ve výši 400 Kč (cca 4 půlhodiny na trase Lišný – Bělá pod Bezdězem-Jezová, ZZC – Lišný).

JUDr. Jiří Chvalina není plátcem DPH. Celková částka náhrady nákladů řízení před Nejvyšším správním soudem tak činí 5 796 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

P o u ě n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. září 2013

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu